

KÖSZEK ÉS VIDÉKE

Magyar Nemzeti Múzeum
Budapest
Kötelespéldány.

ELŐFIZETÉSI ÁR egyegyed évre:
Helyben házhoz szállítva 3500 korona,
Vidékre postán 4500 korona.
Külföldre egy évre 2 dollár (42 szokol).

Megjelenik minden vasárnap.
Felolós szerkesztő és kiadó: Rónai Frigyes.
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Köszeg, Várkör 39. sz.
Telefon-szám 28.

Ryflitér sora 400 korona.
Hirdetésár millimétersoronként: 100 K.
számlatónb.

József királyi herceg példája.

A magyar ifjuságnak a nyomorral folytatott élet-halál küzdelmében ezer és ezer fiatal magyar szív és tanulmánygó lélek kétségbeesett jankiálását hallotta meg egy férfi, aki történelmi nevének és szerepének magasságából is az emberi humanitás érzésével s a fajszertet legnemzetibb kötelességével tette kezét a nemzet reménységének ütőerére, hogy érzékelje egy ország jövő nemzedékének vágyait és küzdelmeit. József kir. herceg fiainknak, a magyar nemzet ifjuságának elküldötte fiával egyik családi ékszerét, melynek anyagi értelmű értékénél csak példaadásának felbecsülhetetlen erkölcsi értéke nagyobb. Lelekből fakadt őszinte levél kíséretében juttatta el nagyapjának és édesapjának nemes, nemzeti tradícióból magának vitez magyar hadvezéri életet szabott s a nemzettel minden viszonylatában összeforrott és együttérzést tanúsító fenséges ur ajánlókát annak az ifjuságnak, melynek egyrésze még katonája volt a harctereken, másik része pedig most nől, hogy vére helyett tudását és törekvéseit tegye a haza oltárára. Mialatt hallunk szép terveket s társadalmi alakulások meddő ülézéseikkel tolják ki a diáknymor enyhítésének halasztást nem tűrő kérdésében a cselekvés időpontját, a királyi herceg diadémja a fantáziák világából valósággá váltán, nem mint alamizsna, hanem mint intő jel azokhoz, akik tradicionális osztálytudatok és vagyoni értékek birtokában nem tudják levetkőzni önösségüket, itt terem lenn közzöttünk a diákság szük ebédjének kenyereül és szigorú, fütetlen szobáknak biztató fekhelyeül, hogy a könny felszáradjon s az ifjak hazaszeretete ki ne aludjék. Az ifjuság megsegítése a társadalom által, az ország fennmaradásának létkérdése. Az ebben előljáró királyi herceg önzetlen gesztusa, áldozatos utmutatása ébressze fel a szunnyadó lelkiismeretet. Költse fel minden emberben azt a kötelességérzetet, mely-

ről az ország tehető lakosságának legnagyobb része egészen megfeledezett. S költse fel azokban is, akik nem okultak a multból. A szivtelen egoizmus szavának el kell szégyelnie magát, mert nincs elfogadható mentsege, ha ezután is el akarja háritani magától az áldozatkétség kötelességét. Mánásaink és bankárjaink, főpapjaink és birtokos gazdáink okuljanak a királyi herceg tettéből. Tegyük kezüket a szivükre és kérdezzék meg maguktól, hogy tettek-e eddig valamit is az éhező magyar ifjuság támogatására. A társadalomnak nincs joga a maga kötelességét átháritani akarni az államfinanciák önmaguktól is súlyos terhére. Csak annak van erkölcsi joga szót emelni ebben a kérdésben, aki tettel követi József főherceg szívének parancsát.

Hirdetmények.

ad. 404/1924. sz. Közhírré teszem, hogy nemesített vödmag címén csakis szakszerű nemesítés útján kitenyészett növényfajtáknak egészséges vödmagját szabad forgalomba hozni; csakis a zár sérélmé nélkül fel nem bontható módon zárolt csomagolásban, amelynek a burkolatán fel kell tüntetni a termelő nevét, aki ezen rendelkezés ellen vét kihágást követ el.

ad. 782/1923. sz. Felhívom Köszeg város és hozzátartozó Köszegfalva közönségét, hogy tenyésztésre alkalmas bikáit és kanjait, melyeket a vizsgáló bizottság elé állítani óhajt, hozzám (város háza 8. sz. szobájában) a délelőtti hivatalos órákban 1924. évi február hó 5-ig jelentse be.

34/1924. forg. sz. Felhívom mindazon adózók figyelmét — akik forgalmi adójukat bélyegben röjják le, — hogy forg. adókönyvüket a jövőben minden hónap 1-től számított legkésőbb 5-ig a forgalmi adóügyosztályba hozzák be.

A m. kir. központi statisztikai hivatal már 1919 őszén, amikor a román csapatok kivonulása a Dunántúlról megkezdődött, megtette a románok okozta kártételek felvetelére a kezdeményező lépéseket.

Midőn azután Budapestről és a Duna-Tisza közéről is kivonultak, teljes erővel indult meg az adatgyűjtés.

Ezen munkálatok egy részében, a máv. igazgatóságnál megindított adatgyűjtésben magam is részt vettem.

Az összes munkálatok vezetője Laky Dezső dr. mia. oszt. tan. (jelenleg egy. tanár) volt.

A statisztikai hivatal által feldolgozott adatok felhasználásával írta meg Laky dr. értékes és tanulságos munkáját, melynek címe: „Csonka-Magyarország közgazdasági kárai” s amely munkában nemesak a románok, hanem a csehek, jugoszlávok és franciák okozta károk felől is tájékoztatja az olvasót.

Jelen cikkemben előforduló összes statisztikai adatok az ő könyvéből valók.

Mielőtt a román kártételeket az előbb említett tudományos munka alapján felsorolnám, nem lesz érdektelen a román megszállás rövid történetét hiteles adatok alapján, legalább főbb momentumáiban megismertetni. Tette ezt azért, mert erről a megszállásról annak idején teljesen hamis beállítású értesüléseket szereztünk a vörös újságok révén.

1919 március 22 én kiáltották ki a proletárdiktatúrát.

Miután az antant megbízottjának, Smuts

Könyvükhöz egy negyedív papíron bejelentést csatoljanak, amelyen fel kell tüntetni a nevet, foglalkozást, lakást, az előző hónapban elért forgalmat és a bevezetett bélyegok összegét s ezen bejelentést sajátkezűleg írják alá. Bejelentési űrlapok a forgalmi ügyosztálynál kaphatók. Figyelmeztetem az adózó közönséget, hogy az elért forgalomnak és a lerótt adónak az összegét pontosan tüntessék fel, mert ellenesetben a törvény 64. § 2. pontja értelmében fog ellene az eljárás megindítani adócsalás miatt.

508/1924. sz. Felhívom mindazon szülő, illetve gondviselőket, kiknek háztartásában érdeki fogvatkozásban (siketnéma) szenvedő tanköteles gyermek van, amely fogvatkozás a tankötelesnek az elemi iskola látogatását akadályozza, hogy ezen körülményt a siketnéma érdekében Városháza 14. sz. szobájában sürgősen jelentse be.
Jambrits Lajos polgármester.

H I R E K.

Kinevezés. A m. kir. honvédelmi miniszter Gyurtsy László őrnagyot, a városunkban állomásozó honvédzászlóalj eddigi iparancsnokát ezredparancsnok-helyettesé Sopronba, Basó Ödön őrnagyot pedig, aki Sopronban az ő. h. 44. e. parságnál teljesített szolgálatot, a helybeli III. zászlóalj parancsnokává nevezte ki. — Gyurtsy László őrnagy tiszteletére a Köszegi Polgári Kör — karöltve a zlj. tisztikarával — f. hó 19 én társasvacsorát adott a tisztai étkezdében. A vacsorán, melyen kb. 70 személy vett részt, a távozó zászlóalj- és állomásparancsnokot a Polgári Kör nevében annak elnöke id. Hegedűs János dr., a város polgársága nevében pedig Jambrits Lajos polgármester köszöntötték fel meleg szavakkal. — Basó Ödön őrnagy a parancsnokságot már át is vette.

tábornoknak kiküldetése (a proletárdiktatura kikiáltásának megakadályozására) eredménytelenül végződött, s győztes nagyhatalmak megengedték a román hadseregnek az előnyomulást a Magyar Tanácsköztársaság ellen.

A románok április 16-án kezdték meg a hadműveleteket. A fegyelmetlen vörös csapatok mindenütt visszavonultak, sőt egyes csapatrészek menekülésszerűen megfutamodtak, minnek folytán a román hadsereg április 18 ára a Királyháza—Szatmárnémeti—Nagykároly—Ermihályfalva—Élesd mentén fekvő vonalat érte el.

Április 28-án a vörös csapatok jórésze már a Tisza innenső partján állott s május 1 re már egyetlen vörös katona sincs a Tiszántul.

Mintegy válaszul a budapesti május 1-i nagy vörös cécóra, a románok járőrei másnap megszállották Szolnokot, de a készülő vörös ellentámadás hírére óvatosságból újra visszavonultak a Tisza balpartjára.

Ezt a visszavonulást a vörösök óriási diadalnak kürtölték világgá, pedig egyetlen-egy oláh baka sem került szemük elé, mert az antant időközben megtiltotta a románoknak, hogy a Tiszát átlépjék.

Miután ily módon a vörös csapatok levegőhöz jutottak, a csehek ellen kezdtek eredményes hadműveleteket, de már itt-ott nemzeti zászlóval és a Rákóczi-induló hangjai mellett.

Annyira szorongatták a cseheket, hogy június 13 án megjött Clemenceau távirata, mely a vörös csapatokat a demarkációs vonalra parancsolta vissza.

A román megszállás.

A két héttel azelőtt lefolyt belgrádi kisantant konferenciáról ellenőrizhetetlen hírek kerültek a napilapokba. Hogy mennyiben alaposak, vagy alaptalanok ezek a hírek, különösen a magyar kölesönre vonatkozólag, megtudjuk a most folyamatosan lévő londoni tárgyalásokon, ahol Benes cseh-szlovák külügyminiszter képviseli a kisantantot és igyekszik a belgrádi megállapodásoknak érvényt szerezni.

Duca román külügyminiszter kormánya megbízásából a román hozzájárulás feltétel nélkül állítolag azt kötötte ki, hogy a román megszállás okozta károkat illetőleg ejtsük el a kártérítésre vonatkozó igényeinket és ismerjük el, hogy az elhurcolt értékek jogos hadizsákmánya volt a román hadseregnek.

Eddig még nem tudunk róla, hogy magáévá teszi-e a többi kisantant állam a román követelést és arról sincs hír, vajjon csakugyan szóbakerült-e ez a dolog a londoni tárgyalások alkalmával.

Reméljük, hogy ez az értesülés nem felel meg a valóságnak, de ha mégis volna, hisszük, hogy a londoni kölesöntárgyalásokon képviselt nagyantaat államok visszautasítják ezt a jogtalan követelést.

Mindazonáltal érdekes lesz a román megszállás történetével és az általa okozott károkkal röviden megismernednünk, már csak azért is, mert főleg a kártételekre vonatkozó adatok a közkeleti közönség előtt nem igen ismeretesek.

— Egyes szám ára 300 korona. —

Határszéli vizsgálat Közegen. Diószeghy János min. tanácsos, a belügyminisztérium nyomozó-osztályának vezetője és Czövek Sándor kerületi főkapitány, központi vezető, Eliássy Sándor szombathelyi főkapitány és Polcer dr. min. titkár, kikhez Hulmay dr. rendőrkapitány, Farkas fogalmazó és Czégényi felügyelő csatlakoztak, minden Közegen időztek és a helyszínén tanulmányozták a határszéli forgalmat és a határszéli vizsgálatot. A bizottságot, mely az éjjeli vonattal tovább utazott Jambrits Lajos polgármester látta este vendégül.

Schönbauer Henrik szobrászművészről, városunk fiáról, ki jelenleg Amerikában van tanulmányúton, az „Ars Una” c. művészeti szemle folyóirat megleghangon emlékezik meg és vázolja a művész eredetét s törekve közti így ír: Hosszu, hosszú termékeltenség után végre a közelmúlt néhány esztendő olyan szobrász tehetségeket bujtott ki a magyar földről, kik, ha fejlődésük megfelelő elindulásuk mértékének, szobrászművészetünk is hamarosan arra a színre vihetik föl, amelyre festőművészetünk már eljutott. Legujabban feltűnt szobrász tehetségek közül való Schönbauer Henrik is. 1894-ben született Közegen mint hatgyermekes családnak sarja. Apja tudományos pályára szánta, végigjáratta vele a közzei gimnáziumnak mind a nyolc osztályát. Azt szerette volna, hogy elvégezze a filozófiát és gimnáziumi tanár legyen belőle. De a tanulás nehezére esett a fiúnak. Érdeklődni csak a földrajz és természetrajz disciplinájára iránt érdeklődött, egyébként untatta és farsasztotta a közzei iskola. A művészet világára akkor lett figyelmes, mikor egy Rajki nevű dekoratív szobrász, ki azóta letette a mintázófát és kiszagdának ment el, megmutatta neki egyszer a Műcsarnok egyik katalógusát. Rajki jelentette számára az első élő „művészembert.” Ettől fogva sokat álmodozott arról, hogy maga is művész lesz. Édesapja bölcsen belátta, hogy fiából közzei iskolai tanár nem lesz soha. Megnyugodott a gondolatban s hogy gyakorlati végén fogja meg a dolgot, elküldte fiát Münchenbe és ott beíratta a Gewerbeschule szobrászati szakosztályára. Tizenkilenc éves volt akkor (1913) Schönbauer. Münchenben a szerencse kezébe járt. Jó tanító közelébe került. Első tanára Professor Killer lett, Hildebrandt tanítvány. Töle tanult meg mintázni, de csak fejet, természet után. Egy évet töltött Schönbauer Killer mellett és 1914. májusában átment az akadémiára.

Ez június 17-én kénytelen-kelletlen meg is történt.

A kényszerű visszavonulás lelohasztotta a vörös csapatok harcukérvét és kiindulópontja a vörös hadsereg bomlásának. A csapatok nagyrésze megszökött.

Clemenceau előbb említett táviratában megígérte, hogy a vörös hadseregnek a demarkációs vonalra való visszavonulását követni fogja a román hadseregnek a Tiszától való visszavonulása is.

A románok azonban fűtültek erre az ígéretre és ott maradtak a Tiszánál.

A vörös hadvezetőség elhatározta ennek folytán, hogy a románokat erőszakkal veti vissza a demarkációs vonalra.

A támadás Landler népbiztos főparancsnoksága alatt, Julier vezérkari főnök rendelkezései szerint 3 irányból indult meg.

A vörös hadsereg zöme Szolnok mellett erőszakolta ki az átkelést, melyet délről Szentestnél egy hadosztály biztosított, északról Tiszafürednél egy dandár. Egy hadtest pedig Tokajnál lépte át a Tiszát, hogy Nyiregyháza felé vonulva esetleg hátra támadhassa a románokat.

Miután a szentesi hadosztálynak sikerült Csongrád mellett szinte észrevétlenül a Tiszán átkelnie, július 20-án megindult a tüzéség előkészítő munkája, hogy a főserég átkelését támogassa. Az átkelés a nap folyamán minden ponton sikerült.

A románok azonban a tokaji hadtest frontján erős ellentámadásba mentek át és széttűllesztették az egész hadtestet, melyet a Tiszáig szorítottak vissza.

Július 23-án visszavetették a románok a szentesi hadosztályt is és 24-én szétszórták a Tiszafüredi dandárt. Csak a szolnoki csapatzöm tudott még helytállni, sőt tért nyerni.

Július 25-én erőteljesebbé vált a román

Albert István m. kir. áll. rendőrfogalmazó megbetegedett és ennek tartamára úgy a kiadói mint a lakásügyi teendőknek ellátásával Farkas Pál fogalmazó bizatott meg.

Eljegyzés. Orvendetes családi eseményt ünnepel szombaton a Czeke család. Szentgyörgyi Czeke Gusztáv kormányfőtanácsos, a Közzei Takarékpénztár és a vasuti részvénytársaság elnökének bájos leányát, Lórit, jegyzi el magának koltai Vidos Géza százados, az egykor Közegen lakott Vidos altábornagy legifjabb fia. Mondanunk is felesleges, hogy e szép frigy őszinte rokonszenvet kelt mindenfelé, úgy nálunk mint az egész vármegyében. Két ősi család egybeolvadását jelenti ez az eljegyzés.

Társas összejövetel. Az evangélikus nőegylet múlt vasárnap megint rendezett egy társas összejövetelt a konventsobában, hol tea és sütemény mellett fogadta külön meghívott vendégeit. Egyszerű, de kedélyes musorrol is gondoskodott. Nagy Iza komoly zsánerű, Unger Elek né humoros irányú dalokat adott elő s közvetlen és melegen átérzett előadásukkal mindkét előadó igen nagy tetszést aratott. Dr. Tirtsch Gergely lelkeket építő előadása pedig mély benyomást gyakorolt. A szép kezdetnek mint haljunk lesz meg folytatása is s a nőegylet illetén tevékenysége csak dicséretet érdemel.

A közzei közalkalmazottak szene megérkezett és kiosztás alatt van. A polgármester levélben mondott köszönetet Lingauer Albin képviselőnek, kinek közbenjárása eredményezte azt, hogy a közzeiek megkapták a szentet.

A Közzei Takarékpénztár tokeemlése hétfőn, az eredetileg kitűzött napon befejezett részvényjegyzés lezárásával, fényes sikert jelent. A legvérmesebb reményeket is felülmúlja. Mindkét intézet 8000 részvényből 7642 vette igénybe az elővétel jogát és felvette a szokatlan nagy, darabonkénti 8, illetve 4 új részvényt. Ez egyrészt azt igazolja, hogy a két intézet fuziója a részvényesek összeségében meleg rokonszenvre talált, másrészt azt, hogy a város közönsége erős bizalommal van az egyesült pénzügyintézet erejében és együttes vezetésében, — de még azt is, hogy a lakosságban megvan az anyagi erő az olyan vállalat támogatására, melynek szelárd alapjaiban megnyugodhatik. De a fuzióból és tokeemléseből származó nagy előnyöknek felismerése nélkül is biztosított lett volna a siker, mert a nagyszámu és tokeerős igazgatóság bár-

ellentámadás Szolnok irányában és a vörös hadsereg centruma kénytelen volt a Tiszáig visszavonulni.

A többi ponton álló csoportok már átmentek a Tisza jobbpartjára és elszéledtek.

Július 26-án bomlott meg a szolnoki front is és a visszavonuló csapatok fejvesztetten, nagy zürzavarban hátráltak a Tisza jobbpartjára, ahol nagyjából fosztogatva, szintén elszéledtek.

Itt szenvedte a vörös hadsereg a legnagyobb vereséget.

A Szamuégy parancsnoksága alatt működő frontmögötti terrorista kordon kegyetlenségei dacára gyengének bizonyult.

Ez volt a híres szolnoki csata és a vég kezdete.

Július 30-án a románok Szolnoknál és Tokajnál délre nagy csapatmögékkel keltek át a Tiszán.

A vörös csapatok sehohsem tudtak helyt állani.

Aug. 1-én megbukott a proletárdiktatura, augusztus 2-án a románok már Cegléden és 3-án már Budapesten voltak, ahonét később néhány dunántúli gőcpontot szállottak meg.

Miután a románok kivonulása és a nemzeti hadsereg diadalmos előnyomulása még élénk emlékezetünkben van, áttérünk a román megszállás okozta károk felsorolására.

Volt ugyan mint említettem cseh, jugoszláv és francia megszállás is, de a legsúlyosabb, az igazi tatárjárás a román megszállás volt.

Laky dr. szerint a megszálló csapatok közül a románok kártétele (az 1919 aug. havi zürichi 1268 centimos koronakurzust véve alapul) 24.438 millió, mai értékben összesen 109 billió (1 billió = ezer milliárd) magyar korona volt. A 24.438 milliós román kártételből a katonai kincstárra esik 8.105 millió, a vasutra 7.220 millió, a posta és táviratára 203 millió, a

ilyen megmaradt mennyiségét vette volna fel. Így azonban az igazgatósági tagoknak legnagyobb sajnálatára egyáltalában nem maradt felvenni való felesleg, mivel a szabad részvényekre olyan óriási előjegyzés történt, hogy csak jelentékeny leszállítással tudja az igényeket kielégíteni. E tekintetben gondos figyelemmel lesznek főleg a kis részvényjegyzőkre, mert a megmaradt kevés mennyiség is ilyenektől származik. A múlt század közepén és derekán létrejött két pénzügyintézet együttes működése tehát a bi.alom megtisztelő újabb megnyilvánulásával indult el. A város és vidék közönségének támasza legyen a gazdasági élet minden vonatkozásában. A Közzei Takarékpénztár 80 esztendőn át a feltétlen biztosság példájaként szerepel a vármegyében és azon túl is. Megnövekedett tokeerejével és tartalékaival csak az lehet a jövőben is.

A Nyukosz itteni főcsoportja ez év február hó 6-án d. u. 4 órakor tartja rendes évi közgyűlést a városbáz tanácstermében. Az elnök ezúton kéri a tagokat teljes számban megjelenni.

Kabold (Kobersdorf) és Közze között magyar és osztrák megegyezés szerint február hó 1-én a távbeszélő forgalom megnyílik.

A közzei ovoda választmánya múlt vasárnap ülést tartott Schneller Aurél dr. elnöklete alatt. Tárgysorozatban volt az ovoda társulati jellegének megszüntetése és városi kezelésbe adása. Nagy vita indult meg a választmány megjelent tagjai között és végre az a vélemény alakult ki Jambrits Lajos polgármester és Hegedüs János dr. főügyész érveléseire, hogy az ovoda tartsa meg továbbra is a társulati jellegét és azért elhatározták, hogy a tagsági díjakat évi 5-20 ezer koronáig felemelik és a még hiányzó szükséglet fedezetét a várostól fogják kérni. A tagsági díjak beszédésével és a taggyűléssel a két ovónót bizta meg a választmány. Reméljük, hogy Közze város áldozatkész közönsége nem hagyja elsvadni az ovodát és tömegesen lépnek be a tagok sorába.

Tomörd község eddigi bírása Mileits János ezen tisztségről lemondott. A január 19-én megtartott választás alkalmával Gregorics János lett az új bíró.

Az új Kereskedelmi Bank helyiségének átalakítási munkálatai a hideg időjárás miatt késedelmet szenvedtek, miért is a bank február hó 1-én nyílik meg.

csendőrségre 48 millió és egyéb károsultak terhére 8862 millió korona, (ez utóbbiból Budapestre esik 2552 millió, Győrre 818 millió korona a győri ágyugyár kifizetése révén).

Elraboltak a románok a többek között 799.000 q. búzát és rozst, 844.000 q. árpát, zabot és kukoricát, 135.000 q. burgonyát, 33.000 q. lisztet és 12.000 q. kenyeret.

Elrekviráltak 51.455 drb. lovat (köztük 2112 drb. értékes tenyészményt), 78.858 drb. szarvasmarhát, 57.000 drb. sertést és 76.000 juhot.

A vasuti felszerelésekből elhurcoltak például 1302 mozdonyt, 17.285 saját és 16.875 darab idegen személy és teherkocsit.

A vörös hadseregtől zsákmányoltak és a katonai raktárakból elszállítottak: 330.000 drb. gyalogsági fegyvert, 1112 gépfegyvert, ugyanannyi ágyut és aknavetőt, körülbelül 50 millió gyalogsági, 700.000 tüzérségi töltényt, 395 drb. autómobil, 10 repülőgépet, 2536 drb. tábori mozgókonyhát, 15.653 drb. trónkocsit és szekeret meg tömegtelen uniformist és egyéb katonai felszerelést.

Elhurcoltak azonkívül rengeteg mennyiségű gazdasági és ipari gépet, ekét, boronát stb. és leszerelték egész nagy gyártelepeket.

E szám adatok láttára vérbe borul az ember szeme, hogy mindezek után, országunk rettenetes megcsonkítása és a megmaradt résznek anyagi javakból való nagymérvű kifizetése után jóvátételről mernek beszélni nemcsak a külföldön, de újabban nálunk is.

Mily óriási értéket képvisel a románok által elrabolt nemzeti vagyon! Ha ez ma mind birtokunkban volna!

Az a kormány, mely ezen adatok birtokában elismerné a román sarcolás jogosultságát és elfogadná ezenfelül a jóvátételi kötelezettséget is, a saját és nemzetének sirját ásná meg.

Pálmy Albert.

A polgári fiúiskola január hó 27-én d. u. 3 órakor szülői értekezlettel kapcsolatos Madách-ünnepélyt rendez. Műsora a következő: 1. Hírszekegy, éneklí az ifjusági énekkar. 2. Felolvasás Madáchról, tartja Lóránt Gyula tanár. 3. Részletek „Az ember tragédiájából”, szavalják Feigl József, Karner Nándor és Schrödl Gyula IV. o. tanulók. 4. Országjáró szelek szárnyán. éneklí az énekkar. 5. Elveink, Madáchtól, szavalja Olasz Dezső IV. o. t. 6. Nem féltetek hazám! előadja Fekete Jenő IV. o. t. 7. Himnusz, éneklí a kar. Az ünnepélyt követő szülői értekezleten Taucher Gusztáv tanár előadást tart az állampolgári nevelésről. — A szülőket, szülőkészségeket és általában Közszeg város közönségét erre az alkalomra is szívesen látja az igazgatóság.

A képzialitás a városháza tanácstermében pénteken reggel megnyílt. Különböző elsőrangú festőművészekből származó szébbnél-szebb olajfestmények tárulnak a néző szeméi elé. A sok közül kiválik Olgyai Viktor természetű tóli tájképe, Veres Zoltán élethű női aktja, Horváth Andor kukoricafosztók és falusi cipészkepei, valamint Pap Emil hollandus leányképe. Mindezeket felulmulja holland Hoyer Arthurnak a megmozdulásig hűen megfestett Angora cicái és Szilágyi asztali csendélet képe, melyen a pohár viz és a többi edények plasztikája megállítja a bámúló szeméit. Igazán érdemes megtekinteni ezt a tárlatot és ne sajnálja senki a kétezer koronát.

A fuvószenekar bálja. Vasárnap, jan. 20-án volt a fuvószenekar nyilvános bálja a Mulatóban. A közönség nagy számban kereste fel a mulatságot. Derék fuvóink és a rendezők bebizonyították, hogy nemcsak trombitához, vagy más hangszerhez, hanem a tánchoz és mulatozáshoz is jól értenek. A jókedv záróráig tartott, — de tovább is eltartott volna, ha a rendezőség szigorúan nem kezelné a záróra kérdését.

Tűzoltóball. A tűzoltók évek óta szokásos álarcosbálja február 1-én, pénteken lesz a bizonyára ép oly kedélyesen fog lezajlani, mint a múlt évben. Másnap, szombaton lesz a nyilvános ugynevezett legénységi bál. — Reméljük, mint ezelőtt, a közönség széles rétegei fogják felkeresni.

A Sportegylet rendezi a farsang utolsó mulatságát, mely mint értesülünk két estére terjed. Első napon műkedvelői előadást terveznek, Rákosi Viktor és Malonyai Dezső egész estét betöltő „Elnémult harangok” című színművét. A műkedvelőknek a nehéz darab színrehozataláig még sokszor kell próbálniok. Másnap nyilvánosabb jelleggel folytatja a Sportegylet a mulatságot. A farsang befejezéséül, mint már évek óta, Perkovitsék házi bálja szolgál.

Nemez és posztógyári tisztviselők mulatsága. Az első magyar nemez, posztó- és fezzgyár r. t. tisztviselőinek mulatsága napjaul most már véglegesen február 23-ika, szombat határozott meg. Előreláthatólag a szezon vezető előkelő mulatsága lesz és fényes sikerünek ígérkezik. A rendezőség már most nagyarányú előkészületeket tesz s a tánc-zene szolgáltatására a közszegi egyesült cigányzenekarokat szerződtette s így Balázs István közkedvelt primás vezetése alatt 15 tagú cigányzenekar s a modern táncok számára jazz-band lesz. Az estét rövid, nívós művész számokból álló program vezet be. Az éj folyamán apróbb külön meglepetések szórakoztatják a bálzókat. A rendezőség többek között a kisteremben bart rendez be zongorával. Derős percek fog szerezni a multság napján megjelenő alkalmi lap is. A rendezőség a záróra kellő meghosszabbítása iránt a szükséges lépéseket megtette. Izléses meghívók már készülnek. A rendezőség irodájaul a tisztviselői otthon (Tuczentaller-ház) szolgál.

Talált tárgyak: pénz, egy biciklizám. Jogos tulajdonos átveheti az államrendőrségen.

Hírek. A Közszegi Általános Temetkezési Segélyegyesület f. évi február hó 2-án d. u. 2 órakor a Mulató ki-termében tartja első évi közgyűlést, a tárgysorozatban szerepelnek: Jelenlétek az egyesület állapotáról, Segélydíjak megállapítása, Tisztújítás s esetleges indítványok tárgyalása, — mely alkalommal vendégeket szívesen lát az egyesület. — A vezetőség javasolni fogja a közgyűlésnek, hogy a segélydíjakat egy olyan összegre emelje fel, amelyből lehetséges lesz az eibalt tag hátramaradottjainak olyan összegű temetési segélyt kifizetni, melyből a mai viszonyok szerinti magas temetkezési költség fedezhető lesz. — Az egyesületnek már most 568 tagja van, a vezetőség igyekszik fog a taglétszámot 800—1000-ra felemelni, midőn is 500—600 K tagdíj fizetése esetén a kifizetendő segély összege 400—500.000 koronát fog kitenni. Uj tagok az alapszabályok értelmében 50 éves korig vehetők fel, — felvétel végett a közszegi ipartestületben lehet jelentkezni a hivatalos órák alatt. Melegen ajánlható az egyesületbe való belépés, mely igen humánus célt szolgál.

Felemlék a rokkantak díját. Népjóléti min. rendelet készül a rokkantdíjak felemlítéséről. Az új rendeletnek egyik fontos intézkedése a census eltörlése is, amelyet a hadirokkantak szintén régóta sürgetnek.

A februári házberevedésre nem lesz soronküüli házberevelés, csak a múlt év október hó 31-én kiadott rendelet szerint esedékes husz százalékos emelkedéssel nagyobbodik a házbér. A husz százalékos a novemberi bér után kell számítani. A kincstári részesedés szintén husz százalékkal emelkedik.

A vasuti arcképes igazolványok meghosszabbításának határidejét az államvasutak február 2-ig meghosszabbította. Ez a meghosszabbítás vonatkozik a közalkalmazottak és vasutasok arcképes igazolványaira egyaránt, de nem vonatkozik a kedvezményes áru bérletjegyekre, mert azok érvényessége január 31-éig szól.

Sport. A Közszegi Sport Egylet vezetősége szorgalmasan dolgozik, hogy a téli időt is a közönségnek kedvessé tehesse. Megalakult az egylet kebelében a műkedvelők csoportja, már szorgalmasan folynak a próbák és márc. 1-én és 2-án „Az elnémult harangok” c. drámát fogják előadni mulatsággal egybekötve. A zenét előreláthatólag A soproni főiskolások fogják szolgálni, kik erre a napokra vendégeink lesznek. Egy nagyon nívós estélyre van kilátás. A footbalszakosztály benevezését a kerületi bajnokságba elfogadták és már a jövő hó folyamán megkezdődnek a mérkőzések, az első training már múlt vasárnap volt. A birkozó szakosztály f. hó 27-én d. u. fél 5 órakor a Trattner vendéglőben tartja alakuló gyűlést, amelyen a tisztikar is meg lesz választva. Működését már a jövő hét folyamán megkezdí, a tréneriséget Herlicska szombathelyi jeles birkozó vállalta, ki a MÁV. színeiben már szép sikereket ért el. Kérjük mindazokat az urakat, kik a birkozó tanfolyamon részt venni óhajtanak, vasárnap délután fél 5 órakor a Trattner vendéglőben pontos időben megjelenni sziveskedjenek. A birkozó-szönyeg már elkészült annyira, hogy a működésnek immár semmi akadályja nincsen.

A vezetőség.

A korcsolyapálya a Gratzl-féle réten az állandó hideg következtében tükörsínára és üvegkeményre fagyott. De nem igen tolazkodnak a jégpályára a korcsolyázók, hanem inkább elmennek az Eitner-rétre, ahol ingyen lehet korcsolyázni. Ez azonban az egészségügyi szabályokba ütközik, mert ott a jeget a jégvermek részére termelik ki és eddig ugy szólt a rendelet, hogy olyan jeget, amelyen korcsolyáznak, a jégvermek részére kívágni egészségügyi szempontból nem szabad. Ugyátszik ezt a szabályt az illetékes hatóság elfelejtette, mert nap nap után százan és százan járnak a nem

korcsolyázásra szánt jégre és a Gratzl-féle jégpálya fenntartása eszerint feleslegessé válik, tehát akkor ezt a jeget is el lehet adni. Mikor az hírlett, hogy nem lesz jégpálya, nagy volt a korcsolyázók közt a felháborodás, most, hogy mégis lett, azt nem támogatják, aminek az lesz a következménye, hogy jövőre tényleg nem fogják megcsinálni.

A Magyar-Német Bank árfolyamának előretörése. Tőzsdéi körökben legutóbb élénk feltűnést keltett a Magyar-Német Bank részvényeinek jelentős árfolyamemelkedése. Az árfolyamemelkedést általában azzal indokolják, hogy a Magyar-Német Bank legutóbb nagyjelentőségű transzaktiót bonyolított le Svájcban és ennek során sikerült jelentős svájci tőkét a bank érdekkörébe vonni. A Magyar-Német Bank tudvalevőleg az 1909-ben alakult Industrie-Bank és az 1920-ban a Zentralbank der Deutschen Sparkassen nevű bécsi intézet közreműködésével megalakult Magyar-Német Bank fuziója révén jött létre. Az ujonnan támadt intézet elsősorban átvette a volt Industrie-Bank egész üzletkörét, valamint meglevő vállalatait, mint az „Ökonomia” Mezőgazdasági és Kereskedelmi r.-t.-t, a Balatonberényi fürdőtelepeket és a Fővárosi Fásor-Szanatoriumot. Ujabbán megszerezte még a „Chemiy” Magyar Vegyipari r.-t., a „Titania” fém- és késárugyár, valamint a Devecseri Ipartelepek r.-t. részvény-többségét. A bank jelenlegi alap és tartaléktőkéje 1.3 milliárd korona, míg latens tartalékait ez összeg 30—40-szeresére becsülik minimálisan. Mint értesülünk, a bank a most megszerzett svájci tőke segítségével már a közeljövőben jelentős transzaktiók egész sorát fogja lebonyolítani és ipari érdekltségét lényegesen ki fogja bővíteni.

A városi inszégakció keretében a város naponként 20 liter tejet oszt ki az arra reászorult szegények között.

Lezárt átjáró. Az ugynevezett Tuczentaller ház átjáróját a hét elején önkényesen lezárták. Ez ellen panaszt emeltek a polgármesternél, miután embereinkézet óta átjáró volt ott a közönség részére. A polgármester a lezárt kaput hatóságilag felnyitatta és a város nevében pert indított az elzárók ellen.

Közszegdoroszló közszeg vadászterületét, melynek eddigi bérlete e hó 31-én lejár, február 2-án fogják árverés útján újból bérbe adni.

Tanmulatságot tart ma a gyöngyösmelléki iparosság Nagycsömötén a Konrad féle vendéglőben.

Rohonc nagyközszegben kitört az ebveszettség. A hatóság a szükséges óvintézkedéseket megtette.

Baleset a posztógyárban. Póltl Magnus cipészmeister Magnus nevű fia, ki a posztógyárban van alkalmazva a kallógépnél, múlt hétfőn saját vigyázatlansága következtében szerencsétlenül járt. A gép még utolsó mozdulatait véggezte, amidőn Póltl a benne levő posztót meg akarta igazítani, miközben jobb keze a két henger közé került és azt esuklóban alaposan összezúzta. A fiút Szombathelyre szállították, hol kezelés alá vették az összeroncsolt kezét.

Helyesbítés. A 2. számú lap példány tárcsá rovatában előforduló Bubna von Wawrick név helyesebben olvasandó Bubna von Wahrlich.

Erdészirtórvény „Burgenlandban”. A burgenlandi tartománygyűlés elfogadta azt a törvényjavaslatot, amely szerint az erdészirtók és egyéb alkalmazottak csak osztrák állampolgárok és olyanok lehetnek, akik a német nyelvet szóban és írásban birják. Ez a törvény a megszállott területen levő magyar nagybirtokok és főképpen Eszterházy herceg alkalmazottjai ellen irányul.

Csinos, barna, 30 év koruli fiatalember komoly ismeretséget óhajtom. Kizárólag komoly ajánlatok „Mucus” jelligé alatt dupla borítékban e lap kiadóhivatalába küldendők.

Stern József BUDAPEST Calvin-tér 1. Alapított 1860-ban.

Kizárólag elsőrendű minőségben a legelőnyösebb árakon

Női és férfi ruhaszövetek • Női, férfi- és gyermekfehérneműek Vászon- és mosóárak

Elitelték a nemezgyár tolvajait. Tavaly novemberben nagyobb értékű lopásnak jöttek nyomára a nemezgyárban. A tolvajok Jagodits István és Haramia János gyári munkásokat a gyár feljelentette. Tegnap kerültek a tolvajok orgazdákkal együtt a szombathelyi törvényszék egyesbirája elé. A bíróság Jagodits Istvánt és Haramia Jánost lopásért fejenként 15—15 napi fogságra, Jagodits Mihályt és Imre Sándorot bűnpártolásért fejenként 30.000 korona pénzbüntetésre, 2 fiatalkorú leányt ugyancsak bűnpártolásért dorgálásra, 4 községi asszonyt és 1 férfit tulajdon elleni kihágásért 20—20 ezer korona pénzbüntetésre ítélte.

Letartóztatták a templomtolvaj anyját, özv. Musser Károlynét, mert a nyomozás során kiderült, hogy a leánya által elkövetett bűncselekményekben nagy része van a ezért orgazdaság és bűnré való csábítással valóvalva átadták a szombathelyi ügyészségnek. Kiderült többek között, hogy Musserné az oltárterítőkről lefejtett csipkéket élelmiszerért eladta Kugliesnének, ki egy héttel ezelőtt elhunyt és azokat meg betegágyban fekvő vásárolta meg. Kugliesné Erzsébet leánya, olvasva az újságban a templomtolvajlást, gyanusnak vélte a csipkék eredetét, azokat önként bevitte a rendőrségre, ahol megállapították, hogy azok tényleg oltárterítőkről lettek lefejtve. Musser Anna akkor Kugliesnéknél 1¹/₂ kilogramm prëshurkát emelt el. A bűnös leány özv. Endrédi Gabornétól sok ruhaneműt kapott ajándékba s ezért halálából tőle is emelt egy asztalterítőt.

Két év alatt hét gyermeke született. Salsó Borbála newhaveni lakos, ki a múlt évben négy ikergyermekkel lepté meg ifju férjét, most újabb három gyermekkel ajándékozta meg élete párját. Mind a hét esemete a legnagyobb egészségnek örvend.

Hamis nevet mondott be Krutzler Mária olomdi lakos két izben, amidőn a rendőrségen csempészetért lett felbűntetve vonva. Először Horvath Mária nevet mondott be, amikor 5 napi elzárásra és 10.000 K pénzbírságra lett ítélve, másodsor pedig Finta Mária volt a neve Krutzler Máriaé, amikor már súlyosabb lett a büntetés: 5 napi elzárás és 30.000 korona pénzbírság. Ugyancsak tojascsempészetért lettek elbűntetve Dreiszker Anna és Magyar Anna 5 napi elzárás és 10.000 K pénzbírsággal.

Lampa nélküli kerekparozásért és hamis név bemozdításért 30 ezer koronára büntették Kolhofer Dömötör horvátzsidányi lakost.

Hamis névre szóló utlavellal jöttek át a határon Ferstler József és Tilhof Rupert repceköhalmi lakosok. Büntetés fejenként 60 ezer K. Ugyanezen kihágásért büntette meg a rendőri bírő Mestrovits Erzsébet és Merk Katalin perványi lakosokat 3 napi elzárás és 5000 korona pénzbírsággal.

Anyakönyvi kivonat az elmúlt hetéről. Születések: Fruhwirth Márton—Koczor Katalin; Zouza Anna ág. ev., Petrakovits János—Schlögl Lujza; Ferenc r. k. Házasság: Kálmán József—Wolf Hilda. Halálozás: Petánovits Mária 57 éves, gyomorrák. Milos András 3 éves, tüdővész.

— D. M. C. pamutból fejel és köt kívánatra a szombathelyi FILIPP kötőde. (Széll K.-u. 6.)

Egeret, patkányt biztosan kiirt a világhírű szabadalmazott Radikál irtóanyaggal. Egy adag 3500 korona. Standard laboratórium, Budapest IV., Kossuth Lajos utca 14.

Budapesti valuta-árfolyamok:

Budapest 0.0205			
Font Sterling	128.600 K.	Dollár	30500 K
Schw. frank	5215 "	Francia frank	1400 "
Lira	1360 "	Sokel	870 —
Dinár	344 "	Lei	154.00
100 osztrák K	42.50	100 Márka	—
Hivatalos gabonaárak: dunántuli buza 162.000 — K. Rozs 132.000 K. Takarmányárpa 145.000 K. Sörárpa 160.000 K. Zab 136.000 K. Kukorica 137.000 K. Korpa 82.500 K.			

Magános urakhoz

bejáró takarítónő

kerestetik. — Cim a kiadóhivatalban.

LEGJOBB MINŐSÉGŰ

balatonmelléki BOROK

asztali és faj-

nagyban és kicsinyben kaphatók

Farkas József borpincéjében

Köszeg, Várkör 26. szám. (Mohr-féle ház).

Mindennemű fuvarozást

szántást stb. elvállal Bódogh János Király-ut 86. szám.

Elsőrendű hegyiszéna

eladó. Bővebbet Szombathely, Községi-ut 8. sz.

Gyümölcsös- és kaszálóárverés.

A 6442/1 hrsz. gyümölcsöst és kaszálót a Stockbründl dűlőben 992 négyszögöl kiterjedésben január hó 27-én d. u. 4 órakor irodámban önkéntes árverésen eladom.

Az árverési feltételek irodámban megtekinthetők. Dr. Szovják Hugó ügyvéd.

Minden pénteken friss balatoni hal

kapható a piacon.

Bármiféle halra megrendelést elfogadok. BUTHY ANTAL Király-ut 8. szám. (Udvar.)

Meghívó

a „Községi Bortermelő Szövetkezet“-nek 1924. febr. 2-án d. u. 11 órakor Köszegen a városbaza tanteremében tartandó rendezévi

KÖZGYŰLÉSÉRE

Targysorozat: 1. Az Igazgatóság és felügyelőbizottság jelentése. 2. Az 1923. évre üzletkimutatás és mérleg előterjesztése és a felmentvény megadása feletti határozathozatal. 3. Indítványok. Mérleg. VAGYON: Pénztári maradvány 1922. dec. 31-ről 2.496.20 K. Tagsági díj fejében befizelve 36.275 K. Tartalékalap kamata 29.50 K. Összesen: 38.800.70 K. TEHER: Italmérési illeték 1923. évre 7800 K. Tiszteletdíjak 1200 K. Küldőndíj 1000 K. Nyomatványok 785 K. Tartalékalapra 29.50 K. Adó 1655 K. Vegyes kiadások 16491 K. Pénzt. maradvány 1923 dec. 31-én 9840.20 K. Összesen 38.800.70 K.

Jelen mérleget megvizsgáltuk és rendben találtuk. A FELÜGYELŐBIZOTTSÁG.

Az üzletkimutatás és mérleg a közgyűlést megelőző 8 nappal a pénztárosnál betekintheők. — Indítványok a közgyűlés előtt 3 nappal az elnöknel nyújtandók be. AZ IGAZGATÓSÁG.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazoknak, kik szeretett nővérünk

özv. báró hornburgi

Hornig Vilmosné

szül Riszner Anna

elhunyta alkalmával részvétüket nyilvánították és utolsó útjára elkísérték, ezúton mond köszönetet

Köszeg, 1924. január 24.

a gyászoló család.

Elektro Bioskop

a „Mulató“ nagytermében

Műsor: Vasárnap január 27-én:

Az ifju Medardus

Schnitzler Arthur drámája 8 felvonásban, a főszerepben Eszterházy Ágnes és Várkonyi Mihály.

Műsor: Csütörtök, január 31-én:

előadások nem tartatnak.

Kerteladás.

A Kayszál-uceában, a főgimnázium közelében egy építésre alkalmas kertészlelet

a főtvonaltól néhány lépésnyire 199 □ öl kiterjedésben január hó 27-én d. u. 5 órakor irodámban önkéntes árverésen eladok. Az árverési feltételek irodámban megtekinthetők.

Dr. SZOVJAK HUGÓ ügyvéd.

Ujból kapható a Dr. FLESCH-féle SKABOSAN-KENŐCS

(azelőtt Skabofom)

Leghamarabb megszünteti a

viszketegséget,

sömört, ótvart, rühességet.

Szagtalan, nappal is használható.

TYUKSZEMET,

börkeményedést, szemölcsöt leghamarabb eltávolít

a Dr. Flesch-féle CANNABIN

Kapható minden gyógyszerárban.

AZ

ORIENT

KÁVÉPÓTLÉK

jóságban a szemes kávéval is versenyez.

A legzamatosabb, 1/3 dal kevesebb kell belőle mint egyéb gyártmányokból az

OLCSÓ.

Csakis nemesített cikória-gyökérből készül.

Arany éremmel kitüntetve.

Orient Pótkávégyár

Reszvenytársaság

Budapest, VII., Rákóczi-ut 76.

Telefon: József 26—50, József 26—51.

ÖZV. MAJLÁTH ANDRÁSNE-NAI KÖSZEG,

Deák Ferenc-utca 3. szám E-L-A-D-Ó

BUTOROK: szekrények, asztalok, székek, ágyak, konyhaberendezések, mindennemű edények.

RUHÁK: ugymint férfiföltönyök, alsóruhák, férfi és női fehérneműk, szoknyák, bluzok, női kabátok, cipők, kalapok továbbá szőnyegek ágyneműk stb. — Minden bámulatos olcsón kapható míg a készlet tart.

Gyümölcsfát

Magastörzsű rózsát

Bokorrózsát

Diszfát

Diszcseserjét

Szőlővesszőt

Akác-csemetét

Gleditschia-csemetét stb.

bármilyen mennyiségben szállít

Unghváry József

1000 holdas faiskolája

CZEGLÉD

Részletes nagy árjegyzéket ingyen küld.